

Utætheden

»Vi vinder – hvis I vil, og hvis I vil, står jeres organisation bag jer«

En ommer

Reportage side 4 - 5

Det historiske hjørne

Den store kamp

60 øre i timen i stedet for 40. Ni timers arbejde om dagen i stedet for 10 timer. Det var Blikkenslagerforbundets krav til overenskomstfornyelsen i 1911. Arbejdsgiverens tilbud dengang for snart 100 år siden lød på to øre mere i timen, uændret arbejdstid, forringelser af priskuranten og en fem årig overenskomst uden muligheder for reguleringer undervejs.

Parterne stod med andre ord langt fra hinanden, og da blikkenslagermestrene – stærkt tilskyndet hertil af Dansk Arbejdsgiverforening – stod fast på, at det var, hvad de kunne tilbyde, endte forhandlingerne uden resultat. Ja, et resultat kom der jo ud af dem, eftersom de kuldsejlede forhandlinger førte til den første storkonflikt i Blikkenslagerforbundets historie. Det blev en lang, pekuniært set lidet succesfuld, men også lærerig oplevelse for blikkenslagernes og deres faglige organisation.

Konflikten startede uge 3 i januar 1911 med en strejke blandt de jyske blikkenslagere. Arbejdsgivernes modsvar kom prompte i form af en lockout, som trådte i kraft 13. februar og omfattede 1000 blikkenslagere – 600 i København, 150 på øerne og 250 i Jylland.

I løbet af efterfølgende tre måneder sendte statens forligsmand fire mæglingforslag til afstemning blandt blikkenslagere, som stemte dem alle ned. Stemmetallet imod var 588-281, 520-0, 379-118 og 472-314.

At nej-flertallet efterhånden svandt ind, og den 13. maj blev forvandlet til et snævert ja-flertal, hang sammen med den smædekampagne, som Blikkenslagerforbundet kom ud for.

På nakken af blikkenslagernes var ikke mindst 'kammeraterne' i DsF (De

Bestyrelsen under lockouten 1911: fra venstre Mulvad, A. Breil, P. Nielsen, formand Carl Lythjohan, W. Wulff, G. Stalknecht, G. Nielsen og Carl Lassen.

samvirkende Fagforbund), forløberen for LO. Den socialdemokratiske presse holdt sig heller ikke tilbage. Presset var smart sat i scene af Dansk Arbejdsgiverforening. Uanset, at Blikkenslagerforbundet ikke var medlem af DsF, gjorde arbejdsgiverne alligevel de indgåede forlig med forbundene under DsF afhængige af, at blikkenslagernes også faldt til patten. Gjorde blikkenslagernes ikke det, ville arbejdsgiverne iværksætte lockout af 40.000 medlemmer under DsF, selv om der var opnået enighed om overenskomster for disse medlemmer.

Svinestregen virkede. Den borgerlige presse var forfærdet over blikkenslagernes uansvarlighed, mens Social-Demokraten argumenterede for, at man simpelthen skulle se bort fra blikkenslagernes urafstemninger.

Den navnkundige børnesagsforkæmper Peter Sabroe mente på et folkemøde, som hans parti, Socialdemokratiet, havde indkaldt til under overskriften 'den økonomiske stilling i de danske arbejderhjem og den forestående lockout', at blikkenslagernes for børnenes skyld nu måtte slutte fred. Hertil replicerede formanden for Blikkenslagerforbundet, Carl Lythjohan, at det var smukt at ville

gøre noget for børnene, men det hjalp ikke, før børnenes forældre fik ordentlige kår.

Enden på komedien, nogle kaldte det dengang forræderiet, blev, at DsF's forretningsudvalg overtog forhandlingerne og indgik et forlig, som kun føjede kosmetiske forbedringer til arbejdsgivernes oprindelige udspil. Forliget blev med stemmerne 292 for og 185 imod godkendt på en ekstraordinær generalforsamling i Blikkenslagerforbundet. Mødet blev holdt 16. maj i forsamlingsbygningen i Rømersgade og til stede var blandt andet senere statsminister Thorvald Stauning.

Den tre måneder lange konflikt kostede Blikkenslagerforbundet 95.000 kroner. For den dengang fyrstelige sum fik man en belæring om, at DsF ikke tolererede, at et forbund som blikkenslagernes, der stod uden for, fik en overenskomst, der var bedre end dem, forbundene under DsF havde sagt ja til.

1 1940 – 29 år efter storkonflikten – meldte Blikkenslagerforbundet sig ind i DsF.

Utætheden

39. årgang nr. 3 maj 2010

Ucensureret blad udgivet af

Rør og Blikkenslagernes

Fagforening af 1873

Lygten 10, 2400 NV

Telefon: 3583 2422

Telefax: 3583 2421

E-mail: kbh@blikroer.dk

Hjemmeside: www.rorogblik.dk

Ansvarshavende redaktør:

Bjarne G. Petersen.

E-mail: bgp@blikroer.dk

Redaktion:

Journalist Ivan Enoksen (DJ)

E-mail: ive@blikroer.dk

Oplag: 3500

Tryk: Rosenberg Bogtryk i Ballerup

Afleveret til postvæsenet:

26. maj 2010

Deadline for næste nummer:

25. juli 2010

FORSIDEN

St. Kongensgade 21 Indre By
København. Dårligt rørarbejde må
laves om. Ingen lader til at vide,
hvem der har skylden for fadæsen,
men sagkyndige mener, at det
ikke kan være blikkenslagere med
en dansk uddannelse.

LEDER

Regeringen er træt, på tide at få en ny

Djæveln sidder i detaljen, siger man. Det er i detaljen, at eksempelvis den sublime håndværker kendes fra den jævnt dygtige. Eller fra den ringe.

Når udenrigsminister Lene Espersen (K) tager med familien på badeferie på Mallorca i stedet for at tage til et møde i Canada om grønlandske og andre arktiske anliggender, kan det ses som et banalt fejlskøn. En detalje, javel, men også en detalje af den djævelsk sigende slags.

Lidt ældre læsere vil kunne huske, at Per Hækkerup – socialdemokratisk udenrigsminister og levemand med hang til whiskysjusser – i sin tid 'kom til' at forære Ekofisk-oliefeltet i Nordsøen til nordmændene. Det hed sig i samtiden, det vil sige slutningen af 1960'erne, at han var standerstiv under forhandlingerne.

Om Lene Espersens var det, da hun valgte at tage på ferie med familien frem for at passe sit arbejde, vides ikke. Men hun må have været særdeles ferietrængende, og på det punkt ligner hun den samlede regering.

Også den forekommer træt og udkørt. Statsministerens forsøg på at puste nyt liv i holdet gennem en større ministerrokade har ikke virket, kan det konstateres.

Med en sådan regering er landet ikke tjent. Der er brug for nye kræfter, som vil noget og kan noget. Som ikke sidder med hænderne i skødet og venter på, at de sorte skyer skal drive over, som kun kan finde ud af at jagte de arbejdsløse, give skattelettelse til de rigeste, systematisk udhule den offentlige velfærd, føre en meningsløs krig i Afghanistan og i øvrigt påstå, at der ikke er noget at komme efter.

Faktum er, at der er masser af komme efter. Blandt andet i det udspil om klimareovering, som Byggefagenes Samvirke har lagt frem til fri afbenyttelse. Udspillet, der viser vej til et mere energivenligt og CO2 neutralt byggeri, er lige til at gå ombord i, men det forudsætter selvfølgelig, at den politiske vilje er til stede. Og det er den ikke hos Lykke-regeringen. Intet synes at rage regeringen mindre, end at titusindvis af bygningshåndværkere går ubeskæftigede omkring.

Regeringens mandat udløber november næste år, men så længe kan ingen – ud over måske regeringen selv – vente på et folketingsvalg. Der er brug for langt hurtigere at få afprøvet, om statsminister Lars Løkke Rasmussen, som jo ikke er valgt til posten, har opbakning til sin passive 'lad os nu vente og se' politik, eller om vælgere er blevet trætte af den trætte regering.

Meningsmålingerne tyder på, at det er flertallet. Så derfor – og for beskæftigelses skyld: Lad os få et valg nu, en ny regering og ny politik.

*Bjarne G. Petersen, formand for
Rør og Blik København*

Om igen

**– men
på dansk
manér**

■ **REPORTAGE** ”Det må sgu have været svært for mit firma at udregne tilbud på det her. Aftalen er da også blevet, at vi arbejder på timeløn, indtil der er så meget overblik over tingene, at der kan indgås en akkordaftale. Vi ved for eksempel ikke, hvor meget der skal laves om af det, der er allerede er lavet. Men det er ikke småting, så meget kan jeg da se.”

Martin Christensen, svend hos Engellaar VVS Teknik A/S, klør sig i nakken, mens vi – det vil sige Martin Christensen, faglig sekretær Allan Leegaard fra Rør og Blik samt Utæthedens udsendte – ser os om i ejendommen St. Kongensgade 21 i Københavns Indre By.

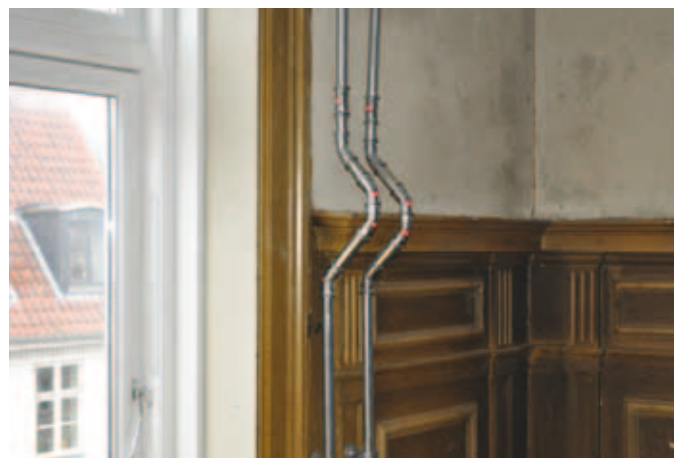
Ejendommen, der er i fem etager og rummer 30 lejligheder, heraf en del på

den pæne side af 200 kvadratmeter, er under renovering. Arbejdet har på grund af den forrige ejers konkurs ligget stille i nogle måneder, men nu er et nyt hold håndværkere rykket ind og har taget over.

– ”Sikke noget lort, det er ikke noget danske håndværkere har lavet,” mener Allan Leegaard og lyder som om, han er sikker i sin sag.

Er du enig, Martin?

”Vi er stødt på efterladte papirlapper rundt om i ejendommen. Nogle med danske navne, andre med, så vidt jeg kan se, polske navne. Åbenbart har der altså været både danske og udenlandske håndværkere på pladsen, men jeg kan nu ikke tro, at det er blikkenslagere med en

Rørarbejdet på ejendom i St. Kongensgade i København må laves helt om. Det, den forrige bygherre eventuelt måtte have sparet på sjuskearbejde, får den nye bygherre nu regningen på.

dansk uddannelse, som har lavet rørarbejdet. En dansk blikkenslager ved godt, hvad der sker, hvis man bruger kobberfittings til at forbinde galvaniserede rør. Det holder ét til to år, så er rørene utætte på grund af gennemtæring,” siger Martin Christensen.

En ommer

Besøget på byggepladsen Store Kongensgade 21 fandt sted i starten af april. En måned senere har Martin Christensen stadig ikke det fulde overblik.

Han forklarer i mobilen: ”Vi arbejder os frem, opgang for opgang, og tager ’udfordringerne’ efterhånden som de dukker op. Vi ved med sikkerhed, at i hvert fald rørarbejdet skal laves om. Vi skal på for-

mentlig samtlige stigestrengene have rørene skruet fra hinanden, have de forkerte samlinger skiftet ud med rigtige og have rørene samlet igen. Det er en ren ommer.”

Martin Christensens umiddelbare vurdering er, at alene rørarbejdet kommer til at stå bygherren i en million kroner.

Vred developer

Direktør Henrik Engelgaard fra Engelgaard VVS Teknik A/S bekræfter over for Utætheden, at rørføringen i ejendommen St. Kongensgade skal laves om, fordi det tidligere udførte arbejde er behæftet med graverende fejl.

”Jeg ved ikke, hvem der har lavet det dårlige arbejde. Det eneste, jeg har hørt, er, at renoveringsprojektet gik meget godt

i starten, men at det til sidst opstod nogle store problemer,” siger Henrik Engelgaard.

Hvad developer Søren Sandvig, som har overtaget projektet efter den forrige bygherres konkurs, ved om projektets forhistorie er lidt usikkert.

Ved du, Søren Sandvig, hvem der har lavet rørarbejdet?

”Ja, jeg ved, men det vedkommer ikke dig?”

Kan du bekræfte, at det drejer sig om udenlandske håndværkere?

”Jeg vil hverken bekræfte det ene eller det andet,” siger Søren Sandvig, som er meget fortørnet over, at Utætheden har besøgt byggepladsen i St. Kongensgade 21.

Arbejdsgiverne tér sig som vilde dyr

Den økonomiske krise får arbejdsgiverne til at tro, at de kan opføre sig, som de lyster, mener formanden for Rør og Blik København. Nakke drag var der også til den borgerlige regering.

■ **GENERALFORSAMLING** Fastfrysning af lønnen eller krav om direkte løn nedgang. Snyd med aflønningen ved sygdom.. Ubegrundet bortvisning af tillidsmand. Manglende velfærdsfaciliteter på byggepladserne. Det var nogle af eksemplerne på dårlig stil hos arbejdsgiverne, som Bjarne G. Petersen fremdrog i sin beretning.

”En tillidsmand begik en forseelse, og det fik han en advarsel for. To måneder senere fandt arbejdsgiverne pludselig ud af, at tillidsmanden skulle bortvises for den forseelse, han allerede havde fået advarslen for. Sagen vil blive fagretsligt behandlet, men den er et typisk tegn på, at arbejdsgiverne tror, at de kan gå på vandet, sagde Bjarne G. Petersen.

”Et andet eksempel: En kollega hos Møllerup VVS havde været til forundersøgelse på hospitalet og fået besked på, at han to dage efter vil blive kaldt ind til en

operation for brok og være sygemeldt fire uger derefter. Det meddelte han firmaet, samme dag han fik beskeden. Han mødte på arbejde dagen derpå, hvorefter han blev fyret på grund af arbejdsmangel. Sagen er vundet ved faglig voldgift, men alligevel: Hvilken grovhed!

Utroligt er det også, at vi i 2010 skal opleve, at vores folk på mange byggepladser må undvære skurfaciliteter. Arbejdstilsynet har i den anledning givet massevis af påbud, men kun i meget få tilfælde har det ført til retslig tiltale. Politiet har ikke tid, lyder undskyldningen. Eller også er det politisk besluttet, at politiet ikke skal tage sig tiden – hvilket jeg anser for mere sandsynligt,” sagde Bjarne G. Petersen.

Vendetta

Om den siddende borgerlige regering havde formanden ikke ret høje tanker.

”Regeringens jagt på de svage stillede kender efterhånden ingen grænser. Ufinansierede skattelettelser til de rigeste har udløst en sand vendetta mod de arbejdsløse, de syge og velfærdssamfundet som vi kender det. Den ene dag skal dagpengeperioden nedsættes, næste dag skal rådighedsreglerne strammes, mens der den tredje indføres endnu flere kontrolfunktioner,” påpegede formanden,

som efterlyste investeringer i nye arbejdspladser.

”Der er nok at tage fat på, se bare på forfaldet i det offentlige bygninger, for ikke at tale om de samfundsøkonomiske og beskæftigelsesmæssige gevinster, der kan hentes på at klimarenovere vores bolig- og erhvervsbyggerier. I stedet for at piske de arbejdsløse rundt på tåbelige jobsøgningskurser, som alligevel ikke giver arbejde, bør begrænsningerne i retten til efteruddannelse fjernes, så blikkenslagere kan udnytte ledighedsperioder til at opkvalificere sig.”

OK 10

Resultatet af urafstemningen om ny overenskomst, som forelå få timer før generalforsamlingen, blev ikke, som bestyrelsen i Rør og Blik København havde håbet, idet et flertal af de afgivne stemmer – selv i København – var for overenskomsten.

”Årsagerne kan være mange, men personligt kan jeg godt frygte, at medlemmernes ja mindre er udtryk for tilfredshed med resultatet, end det er udtryk for, at man ikke har troet på, at det nyttede at stemme imod. Den vurdering understøttes af, at så få deltog i afstemningen. Vi i bestyrelsen anbefalede et nej, ikke for at få en konflikt, men for at få genforhandlet kravet om solide garantier mod social

FAGLIG SEKRETÆR ALLAN LEE-GAARD: ”Brian Hetland er igen gået konkurs, og har vanen tro startet nye firmaer op. Hvordan det kan blive ved på denne måde, er en næsten lige så stor gåde, som at vores folk bliver ved med at ville arbejde for ham.

Jeg har efterhånden ikke ord for, hvad vores folk bliver budt på – og affinder sig

med - af uhumske forhold ude på arbejdspladserne. Midt i alt det nedslående er det dejligt, at medlemstallet bliver ved med at stige. Det skal vores organizator, Martin Bruun, have en stor del af æren for. Hans opsøgende arbejde betyder desuden., at vi i fagforeningen får mange nyttige oplysninger om, hvordan det står til på arbejdspladserne.”

NÆSTFORMAND FOR BLIK OG RØRARBEJDERFORBUNDET, HENRIK W. PEDERSEN: ”Tak fra forbundet

dumping og for sikring af overenskomst-mæssige løn- og arbejdsvilkår. Sådan skulle det ikke være, men der er ingen tvivl om, at kravet skal stilles igen om to år, for det er sikkert som amen i kirken, at problemerne ikke er blevet mindre til den tid,” sagde Bjarne G. Petersen.

Krav om lønnedgang

De lokale lønforhandlinger i 2009 gav et historisk ringe resultat og ikke meget tyder på, at det kommer til at gå bedre i år, konstaterede formanden for Rør og Blik.

”Forhandlingerne burde være i fuld gang, men på nuværende tidspunkt har vi i fagforeningen kun fået én ny lokalaf tale ind. Til gengæld har vi tilbagemeldinger fra en række tillidsfolk om, at de af arbejdsgiverne bliver mødt med nulløsninger eller sågar krav om direkte lønnedgang. I et tilfælde en lønnedgang på 20 kroner i timen, i et andet på 50 kroner i timen. I ingen af tilfældene er det kommet dertil, men tendensen er farlig og medmindre vi går effektivt op mod den, er jeg bange for, at det ender med, at også 2010 bliver til et år med faldende realløn,” sagde Bjarne G. Petersen.

Ny struktur

Forslaget om reduktion i antallet af kredse fra 10 til fire kredse, som bliver

behandlet på forbundskongressen 16.-20. november, kaldte Bjarne G. Petersen fornuftigt og nødvendigt.

”Med fire nogenlunde lige store kredse får vi et mere homogent forbund, hvor medlemmer, uanset hvor i landet de bor, får et mere ensartet tilbud, end de har i dag,” påpegede formanden.

Det konkrete forslag er, at kredsene 1, 2, 3 bliver slået sammen, ligesom tilfældet er med kredsene 4, 5, 6 og 7, 8, 9, mens kreds 10, det vil sige Rør og Blik København, ikke bliver slået sammen med nogen. Den fortsætter i sin nuværende skikkelse, dog med den forskel, at antallet

af hovedbestyrelsesmedlemmer sættes ned fra seks til fire.

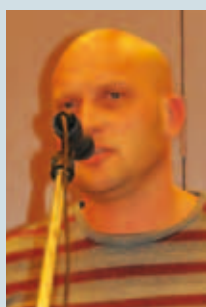
Bjarne G. Petersen forudså, at forbundskongressen – ud over den interne struktur – også ville komme til at diskutere Blik og Rørarbejderforbundets fremtid.

”Vores klubkonference i januar viste, at tillidsfolkene i København synes, at vi skal fortsætte som selvstændigt forbund så længe, det er holdbart, men at vi samtidig skal afklare vores krav, såfremt sammenlægning med et eller flere andre forbund på et tidspunkt bliver aktuelt,” sagde Bjarne G. Petersen.

KLIP FRA DEBATTEN

til medlemmerne i København for at have har stemt ja til overenskomsten. I modsætning til Bjarne G. Petersen tror jeg ikke, at det skyldes, at man ikke har troet på nytten af et nej. Jeg tager det som udtryk for, at medlemmernes under de givne omstændigheder synes, at der er opnået et hæderligt resultat. Derudover er jeg ganske enig i, at

de igangværende, lokale lønforhandlinger er meget vigtige. Vi skal hugge bremserne i nu, for det skulle jo nødigt komme dertil, at vi – som det kendes fra de det københavnske cafémiljø – starter ansættelsen med en ulønnet prøvetid.”

KASSERER PETER JENSEN: ”Det er ikke sært, at Henrik er glad for OK-afstemningen, han gik jo ind for et ja, men det er altså jer i
fortsættes næste side ...

Socialrådgiver stopper

Lisbeth Vidal, Rør og Bliks socialrådgiver siden 1. januar 2006, går på efterløn 1. juni i år.

"Jeg går ind for efterlønnen, men i lige dette tilfælde ville jeg ønske, at den ikke fandtes", sagde formand Bjarne G. Petersen, der omtalte Lisbeth Vidal som en særdeles god og blandt medlemmerne meget vellidt socialrådgiver.

Medlemsstatistik

Bevægelser i medlemstallet i perioden fra efterårsgeneralforsamlingen i oktober til forårsgeneralforsamlingen i april:

2083 svende (+ 76)
34 militærmærker (+ 6)
98 efterlønnere (- 4)
317 lærlinge (- 32)
385 ledige (+ 155)

Opmåling af akkorder i 2009

Der er opmålt 67.305 timer, som har givet en gennemsnitsfortjeneste på 260,05 kroner

I de tre første måneder af 2010 er opmålt 20.000 timer og forventningen er, at omfanget af både opmåling og opmålergebyret, som i 2009 var på 290.000 kroner, bliver større i 2010.

Hjælp til Haiti

Efter forslag fra bestyrelsen vedtog generalforsamlingen at bevilge 5.000 kroner til jordskælvsopfrene i Haiti. Det er siden besluttet at lade bevillingen gå via organisationen 'Hjælp Cuba med at hjælpe jordskælvsopfrene i Haiti', fordi der allerede før jordskælvet var et cubansk solidaritetsarbejde i gang i Haiti, og fordi cubanerne har et stort kendskab til forholdene i nabolandet, Haiti.

... fortsat fra forrige side

salen, der nu skal ud og sikre reallønnen, for overenskomsten gør det ikke.

Arbejdsløsheden er på 19 procent, og den rammer især de unge og nyudlærte. Hvis de dog bare kunne blive hængende nogle måneder efter endt læretid, ville deres chancer for siden at finde arbejde blive meget, meget bedre. Tænk på det ude i firmaerne.

Hvis der er kommet noget som helst positivt ud af den store ledighed er det, at den har sat skub i et temmelig seriøst arbejdsledighedsarbejde, som flere skulle tage og benytte sig af."

BESTYRELSESMEDLEM HENRIK JUUL RASMUSSEN:

"Henrik W., tillykke med overenskomsten, men husk næste gang, du er med til at lave én, at tillidsfolkene ude i firmaerne har brug for nogle bedre værktøjer, hvis vi skal leve op til de store forventninger, der stilles til os. Det er for eksempel et

kæmpe problem, at vi er sat uden for indflydelse på forholdene for kolleger, som er ansat på funktionærlignende vilkår. Personligt så jeg også gerne, at TR-vederlaget blev byttet ud med tid til TR-arbejdet."

KJELD ALBRETSEN: Kjeld Albretsen, svend hos Christoffersen og Knudsen: "Bjarne, hvad skulle jeg have svaret de kolleger, som har spurgt mig, hvad bestyrelsen troede vi i ville få ud af at stemme nej til overenskomsten – ud over måske at øde 7 millioner kroner væk på en strejke, som ikke førte til noget."

FORMAND BJARNE G. PETERSEN i sin afsluttede replik: "Det hedder sig, at det er svært at være iværksætter i Danmark. Tilfældet Brian Hetland tyder ikke på det. Jeg har ikke tal på, hvor mange gange vi har ryddet op efter hans konkurer, men det er mange gange – og hver gang et firma er gået ned, er et andet dukket op.

Fra mursten til moneter

Kasserer Peter Jensen fremlagde et regnskab for 2009, som i kraft af et svagt stigende medlemstal, pæne renteindtægter samt ikke mindst salget af ejendommen Lygten 18 viste et overskud på 5 millioner kroner.

”Det sikrer foreningen en solid økonomi, selv om fagforeningsdriften – altså forholdet mellem indtægter fra primært medlemskontingentet og udgifter til blandt andet fagligt arbejde, fagblad, husleje og lønninger – gav et underskud på 76.000 kroner. Driftsunderskuddet er dog ikke alarmerende for et år, hvor der har været væsentlige udgifter i forbindelse med flytning og etablering i de nye lokaler på Lygten 10,” lød det beroligende fra Peter Jensen.

Personvalg

Samtlige opstillede kandidater til bestyrelsen blev genvalgt uden modkandidater.

Det gjaldt kasserer Peter Jensen, faglig sekretær for blik og vvs-området Bjørn Rosenørn Due og faglig sekretær for sikkerhed og miljø Allan Leegaard. Genvalgt blev også bestyrelsesmedlemmerne Henrik Juul Rasmussen, Lau Jensen og Jørgen Hansen.

Ud over de her nævnte består bestyrelsen af formand Bjarne G. Petersen, faglig sekretær for rør-området John Antonsen samt Martin Jacobsen, Mogens Johansen og Jakob Zangenberg. Sidst repræsenterer Rør og Blik Ungdom.

Generalforsamlingen genvalgte, ligeledes under modkandidater, Jan Brylow som revisor samt Finn Iwanouw og Leo Borglund som stemmetællere.

Jeg noterer, at der er enighed om, at der skal gøres en ekstraordinær indsats ved de lokale forhandlinger, og at de primært skal dreje sig om penge. Det er der i høj grad også brug for, hvis reallønnen ikke nok en gang skal falde.

Lad os love hinanden at tænke på de nyudlærte, som den nuværende krise er så hård ved, når der engang igen kommer bedre beskæftigelse. Hvis de ikke snart får noget at rive i, vil mange være tabt for vores fag. Afspadsering af overarbejde og intensiv udnyttelse af retten til efteruddannelse kan være med til at skabe hullerne til nogle af de alt for mange arbejdsløse.

Til Kjeld Albretsen: Vi anbefalede er nej, ikke for at komme i strejke, men for at opnå et bedre resultat. Det anså vi for muligt, fordi arbejdsgiverne ville komme under et voldsomt pres ved de forhandlinger, som forligsmanden kunne og formentligt også ville indkalde parterne til efter en forkastelse af mæglingforslaget.”

UDTALELSE

Skuffende stemmeprocent og skuffende resultat

468 af Rør og Bliks i alt 2209 medlemmer har ved urafstemning sagt ja til det overenskomstforlig, som Blik- og Rørarbejderforbundet og arbejdsgiverorganisationen Tekniq indgik den 8. marts. Da 'kun' 331 af Rør og Bliks medlemmer har stemt nej, har et flertal på 58,6 procent *af de i afstemningen deltagende københavnske medlemmer* altså sagt god for det opnåede resultat.

Det er uomtvistelig, og det tager deltagerne i generalforsamlingen den 20. april i Rør og Blik København til efterretning. Generalforsamlingen skal dog ikke undlade også at nævne, at det *i forhold til det samlede antal medlemmer i København* kun er 21 procent, altså hvert femte medlem, som har stemt ja. Det store flertal – nemlig 63,7 procent – stemte slet ikke, og det er i virkeligheden urafstemningens største problem, at så få har deltaget i en afgørelse, der berører alles løn- og arbejdsforhold.

Generalforsamlingen har på den baggrund svært ved at beslutte sig for, hvem vore lykønskninger skal gå til. Skal de gå til arbejdsgiverne, som har fået den billigste overenskomst i mands minde? Til Blik- og Rørarbejderforbundet, fordi der blev opnået et resultat, som en femtedel af de københavnske blikkenslagere sagde ja til? Til sofavælgerne, hvis passivitet overlod afgørelsen til et mindretal?

Eller skal vi sende 'lykønskningerne' til Post Danmark, som forsinkede omdelingen af seneste nummer af nærværende fagblad med op til 14 dage. Det betød, at det nummer af bladet, hvori Rør og Bliks bestyrelse anbefalede og begrundede et nej til overenskomstforliget, først nåede ud til medlemmerne efter påske, det vil sige langt inde i urafstemningsforløbet. Ingen kan vide, om der fik betydning, men udelukkes kan det ikke, at afstemningen i København var gået anderledes, hvis nej-argumenterne var blevet udbredt i tide.

Når et flertal – i København såvel som i det øvrige land – stemte ja til overenskomstforliget, er det næppe på grund af forligets konkrete indhold. Årsagen er snarere, at man har ment, at det ikke nyttede noget at stemme nej. Synspunktet er forklarligt, men med henblik på de forestående lokale forhandlinger også meget bekymrende. Hvis forhandlingerne skal føre til et bare nogenlunde hæderligt resultat, er der nemlig brug for, at tillidsfolkene har folk bag sig, som tror på sagen og er parat til at kæmpe for den.

Vi skal hurtigst muligt op på hesten igen, uanset skuffelsen over et afstemningsresultat, som gik Rør og Blik imod, og bød på den en vistnok laveste stemmeprocent i fagforeningens historie.

Fornavn:	Efternavn:	Antal stemmer	Nr.	Fornavn:	Efternavn:	Antal stemmer	Nr.
John	Antonsen	62	1				
Bjørn Rosenørn	Due	62	2	Søren Pind	Jensen	30	23
				Jens-Anker	Rasmussen	29	24
Karsten	Pedersen	56	3	Per B.	Terjesen	29	25
Martin	Bruun	55	4	Christian Ingebrect	Jensen	28	26
Michael	Filtenborg	53	5	Lars	Mouritzen	28	27
Henrik	Roos	50	6	Christian	Hemmingsen	27	28
Henrik	Baltzer	48	7	Lasse Prehn	Kristensen	27	29
Kjeld	Albretsen	47	8	Gert	Nielsen	26	30
Harry	Haumann	46	9	Peter	Fog	25	31
Jørgen	Hansen	44	10	Klaus	Nielsen	25	32
Allan	Immertreu	44	11	Palle Kommerou	Hansen	24	33
Morten	Velling	44	12	Mogens	Johansen	24	34
Brian	Stechmann	40	13	Bjørn Nansen	Terkelsen	24	35
Per Juul	Kisum	37	14	Vagn	Larsen	23	36
Torben	Lamborg	36	15	Anders	Nichum	23	37
Jan	Petersen	35	16	Peter	Ravn-Jonsen	23	38
Dan	Berg	34	17	Carsten	Møller	20	39
Ole Louis	Fælt	32	18	Jens Peter	Bergenstoff	19	40
Martin Ulrik	Hansen	32	19	Tommy	Nielsen	19	41
Leif	Iwanouw	32	20	Preben Jørgen	Rasmussen	18	42
Jakob	Zangenberg	32	21	Jonas Bremer	Sørensen	18	43
Max	Nissov-Johannsen	31	22				

Delegerede til forbundets kongres

På generalforsamlingen 20. april blev de nedenfor anførte valgt som Rør og Bliks delegerede til forbundskongressen 16. - 20. november i Aalborg. Mellem listens nummer 42 og 43, Preben Jørgen Rasmussen og Jonas Bremer Sørensen, skal der på grund af stemmelighed trækkes lod om den 42. og sidste plads.

Lige mange stemmer opnåede tillige John Antonsen og Bjørn Rosenørn Due på listens første- og andenplads, så også her skal der lodtrækning til. Den afgør, hvem af dem der skal være delegationens fløjmand.

Ud over de 42 generalforsamlingsvalgte delegerede sender Rør og Blik også

sine seks hovedbestyrelsesmedlemmer til kongressen. De seks er formand Bjarne G. Petersen, kasserer Peter Jensen, faglig sekretær Allan Leegaard samt Martin Jacobsen, Henrik Juul Rasmussen og Lau Jensen, som alle sidder i Rør og Bliks bestyrelse.

Velbesøgt 1. maj – trods svære odds

Uheldigere placeret end 1. maj dagen var i år, kan den dårligt være. Den faldt på en lørdag, endog en af årets største konfirmerationslørdage, og var på begge sider omgiver af fridage – på den ene af Store Bededag og på den anden af en højhellig søndag. Tre fridage i streg, alt i alt altså en hel lille ferie, som nok kunne friste en eller anden til at tage fri fra klassekampen.

Hos Rør og Blik København og Malernes Fagforening for Storkøbenhavn var forventningen til fremmødet da også afdæmpede forud for deres fælles 1. maj arrangement i Byggefagenes Hus på Lygten 10.

Unødigt afdæmpede, skulle de vise sig at være.

Straks fra morgenstunden var der pænt besøg, og da der midt på formiddagen var flest til stede, nåede deltagerantallet over de 250.

Dagens hovedtaler, Københavns overborgmester Frank Jensen (S), lagde da heller ikke skjul på, at han var imponeret over forsamlingens størrelse.

Frank Jensen udtrykte i øvrigt tiltro til, at byggefagenes fagforeninger nok skulle forstå at holde Københavns røde flertalsstyre fast på løfterne om at sætte gang i byggeriet og gøre en målrettet indsats for at få oprettet flere nye praktikpladser.

Dagens anden gæstetaler var Robert Olejnik, som er polsk medarbejder i Byggefagenes Samvirke.

Efter talerne, en meget proteinrig morgenbuffet (spege- og rullepølse, skinke, leverpostej, paté og fuldfed ost), en lille skarp én til halsen, fadøl til demokratiske priser og live musik ved Travellin Band var der kl. 12.00 afgang mod Fælledparken.

Da var deltagerne i morgenfestlighederne hos BJMF, TIB og El-forbundets københavnske afdelinger nået frem til Lygten og indgik resten af vejen mod Fælledparken i et demonstrationsoptog af respektabel størrelse sammen med blikkenslagerne og malerne. Nævnes skal det da også, at to af Rør og Bliks firmaklubber havde sponsoreret en hestevogn til transport af børnene.

RADIATORVOG- NEN ER OPFUNDET

Nyt teknisk hjælpemiddel mindsker de fysiske belastninger ved transport og montering af radiatorer. Praktisk arbejdende blikkenslager har del i opfindelsen, som et mindre jysk firma står bag.

■ **REPORTAGE** ”Det er bedre med et godt helbred, end det er at få erstatning for et ødelagt. Meget, meget bedre.”

Det konstaterer Lisbeth Vidal, der som socialrådgiver hos Rør og Blik København blandt andet er optaget af at skaffe kompensation til medlemmer af fagforeningen, som på grund af helbredsproblemer ikke mere eller kun i begrænset omfang kan passe et arbejde.

”Rigtig mange af de sager, som havner

på mit bord, handler om medlemmer med slidskader – og det er skader, der meget ofte stammer fra de tunge løft, som traditionelt har hørt blikkenslagerfaget til. Så jeg vil sige, at næsten ethvert initiativ eller foranstaltning, der kan nedbringe omfanget af slidskader, har min største sympati,” siger Lisbeth Vidal.

Sympati har hun derfor også for et nyt teknisk hjælpemiddel, som fritager blikkenslagere for selv at løfte på kedler, vandbeholdere og radiatorer. Hjælpemidlet, officielt kaldet Universal Lift, men også kendt under navnet ’radiatorvogn’, minder af udseende om en sækkevogn, men den rummer en del flere funktioner end sådan en normalt gør.

Lille og fiks

I et reklamemateriale fra firmaet Spangkilde Teknik i Hedensted ved Vejle, som står bag nyskabelsen, lyder anpris-

” Jeg vil sige, at næsten ethvert initiativ eller foranstaltning, der kan nedbringe omfanget af slidskader, har min største sympati

ningerne: ’Universal Lift er lille og fiks, så den kan komme rundt overalt på byggepladsen og indendørs. Trods sin beskedne størrelse løfter den ved hjælp af sit hejseværk helt op til 150 kg i en højde på 90 cm.

Takket være flytbare støttefoder kan Universal Lift skræve over skabssokler på henholdsvis 10 og 15 cm. Det betyder, at den står sikkert og godt, mens begge hænder er fri til montering.

Universal Lift optager kun minimal

plads i varevognens lastrum, da den blot måler 130 cm og derfor kan transportere i lodret position.

Universal Lift er skabt på opfordring fra arbejdsmiljørådgivere og er udviklet i samarbejde med fagfolk.

Sidelæns kørsel

Blandt disse fagfolk er sikkerhedsrepræsentant hos LH Rørbyg i Hvidovre, Max Nissov-Johannsen.

”I forbindelse med en opgave på Gentofte Sygehus sidste år i oktober fik vi af Arbejdstilsynet påbud om at stoppe med den manuelle håndtering af de 73 kg tunge Hudevad radiatorer, vi gik og satte op. Det betød, at der skulle findes et teknisk hjælpemiddel, som kunne løse vores problem,” fortæller Max Nissov-Johannsen.

Ingen i LH Rørbyg vidste på stående fod, hvor man fandt hjælpemidlet – eller om det overhovedet fandtes. Her kom en medarbejder fra Arbejdstilsynet til undsætning. Vedkommende vidste, at et mindre jysk firma, Spangkilde Teknik, rådede over et hjælpemiddel til håndtering og montering af vinduer, og mente, at firmaet med noget sagkyndig bistand nok også kunne finde en løsning på radiatorproblematikken.

”Firmaet var straks med på ideen. Det viste sig desuden, at den allerede havde fokus på VVS-området, idet der var udviklet et hjælpemiddel til kedler og vandbeholdere. Til det formål var opfindelsen udmærket, men den var ikke umiddelbart anvendelig til radiatorer. Hvordan nemlig få en for eksempel 200 cm lang radiator gennem en døråbning på 80 cm, når man nu ikke må bære den? Det lader sig ikke gøre, medmindre hjælpemidlet kan køre sidelæns, påpegede jeg. Og det blev faktisk løsningen på problemer: Et køretøj, som ved hjælp af et ekstra hjulpar – også – kan bevæge sig sidelæns,” konstaterer Max Nissov-Johannsen.

Kreativitet

Catharina Hasselby, som er arbejdsmiljøkonsulent hos LH Rørbyg, har masser af rosende ord om sikkerhedsrepræsentant Max Nissov-Johannsens bidrag til løsningen af et for firmaet temmeligt stort problem.

”Han har virkelig været den krea-

” Universal Lift er skabt på opfordring fra arbejdsmiljørådgivere og er udviklet i samarbejde med fagfolk

tivt tænkende i denne proces. Men det er også Max, der har gjort det klart, at akkordsvende, uanset dens arbejdsmiljø-mæssige fordele, ikke ville komme til at bruge radiatorvognen, hvis de oplevede, at den gjorde arbejdet mere besværligt og indtjeningen dermed mindre,” siger Catharina Hasselby.

Og hvordan er det så gået, bliver radiatorvognen brugt?

”Her i afdelingen har vi endnu ikke fået det afprøvet, men vores afdeling i Odense bruger den på et byggeri i Vejle. Meldingen herfra er, at svendene er godt tilfredse,” siger Catharina Hasselby.

Fin opfindelse

Bestyrelsesmedlem hos Rør og Blik København, Martin Jacobsen, har personlige erfaringer med radiatorvognen fra sit arbejde hos NCC, hvor han er i gang med renoveringen af Skovgårdsskolen i Charlottenlund.

”Jeg synes, at det er rigtig fin opfindelse. Den skåner os for en masse tunge løft og akavede arbejdsstillinger, ligesom den er let at bruge. Hvor vi før var tre mand om at få anbragt de 150 kilos radiatorer, vi har at gøre med på det her byggeri, på bæringerne, kan jeg nu klare det alene. Helst vil jeg dog, at vi er to mand om det, når der er tale om så tunge varer, men det kan gøres af én mand, når gulvet ellers er plant. På alle renoveringsarbejder, jeg har gået på de seneste 10 år, ville jeg kunne have haft glæde af radiatorvognen,” siger Martin Jacobsen.

Er der slet ikke noget at udsætte på den?

”Der er ikke nogen trappemotor på den, og det kan man selvfølgelig godt savne, men på den anden side ville motoren have gjort vognen dyrere og også tungere at håndtere,” siger Martin Jacobsen, som synes, det er meget fornuftigt af NCC at have købt et eksemplar af ’dyret’ fra Hedensted. Den koster, afhængig af modeltype, fra 7.500 til 11.000 kroner.

Lynkursus: Ud af krisen på 10 minutter

Fagligt Ansvar, der kalder sig 'netværk for en bedre fremtid', giver i en ny, let læst publikation sit bud på, hvordan Danmark kommer ud af krisen. Netværket, som Rør og Blik er tilsluttet, blev grundlagt i 2002 – 100 dage efter den borgerlige regerings tiltræden – og har blandt sine formål at uarbejde troværdige alternativer til dennes politik.

Her en smagsprøve fra publikationen: 'Der er penge i at bruge penge på fællesskabet. Og den gode nyhed er, at pengene er der. De ligger bare i de forkerte lommer. Med fire enkle greb kan staten få råd til at investere os ud af krisen.

1. Rødvinsreform, ufinansierede skattelettelser og skattestop skal ruller tilbage. Alene i 2010 mister statskassen 60 mia. på grund af skæv skattepolitik.

2. Hent 60 mia. ekstra hjem om året ved at sløjfe fradrag på pensionsopspa-

ringer. Til gengæld skal udbetalingerne være skattefrie.

3. Lad de bedst polstrede bidrage til fællesskabet. En særlig millionærskat er en fin idé, men det er sund fornuft at lade indtægter over 600.000 kr. betale højere skat

4. Inddriv milliard-beløb hos store udenlandske selskaber, som fifler med skatten. Fx har Q8 ikke betalt skat i Danmark i 15 år på trods af en omsætning, der i det seneste regnskab var på over 12 mia.'

Publikationen "Ud af krisen på 10 minutter kan

downloades på www.fagligtansvar.dk

Lærling, tjek din løn!

Lærlinge, som sidste år ikke fik afholdt deres fem feriefridage, skal ifølge overenskomsten have værdien af dem udbetalt med første lønperiode i maj.

En gennemgang af lærlingenes lønsedler, som Kreds Sjælland Nord har foretaget, viser, at det i mange tilfælde ikke er sket.

"Det er garanteret også tilfældet hos os," siger faglig sekretær hos Rør og Blik København, Bjørn Rosenørn Due, som derfor opfordrer lærlingene til at tjekke deres lønseddel – og hvis den ikke er i orden henvende sig til mester eller til Rør og Blik.

Ved overenskomstforhandlingerne forsøgte Blik og Rørarbejderforbundet at få igennem, at værdien af de fem feriefridage per automatik blev tilskrevet lærlingenes opspringskonto, men det blev afvist af arbejdsgiverne i Tekniq. Begrundelsen var, at det var unødvendigt, fordi firmaerne har orden i sagerne.

A-klub Rør og Blik

Arbejdsløse i kollektiv jobsøgning

Klubben for arbejdsløse medlemmer af Rør og Blik, A-klubben i daglig tale, har siden dens start for to måneder siden praktiseret, hvad den selv kalder kollektiv jobsøgning. I begrebet ligger, at ledige anfører navn, adresse, telefonnummer og faglige spidskompetencer i en fælles henvendelse til to firmaer om ugen. Antallet af ledige var i seneste jobsøgningsrunde nået op på 22.

'Undertegnede rør og blikkenslagere henvender os hermed til Deres firma i håb om, at der nu, eller senere, må være brug for vores arbejdskraft', hedder det i henvendelsen.

"Det er ikke for at slippe let fra bestemmelse om, at vi som ledige skal søge mindst to job om ugen, at vi gør det på denne her måde. Vi tror bare på, at det er mere effektivt, end at søge hver for sig. Nu får arbejdsgiveren i overskuelig form en fortegnelse over folks forskellige faglige kompetencer og kan med den i hånden se, at her har han en ledig, der er ekspert i tagarbejde, og sådan én skal han faktisk bruge på den opgave, firmaet skal i gang med om seks uger," påpeger Dan Berg, en af talsmændene i A-klubben.

Det konkrete udbytte af projekt 'kollektiv jobsøgning' er indtil

videre dog ikke imponerende, indrømmer klubbens anden talsmand, Jørgen Hansen.

"Vores henvendelser har givet sig og skriver to svar, men det er vel et udtryk for, hvordan beskæftigelsesmulighederne er lige nu," mener Jørgen Hansen.

Klimaaktion på Rådhuspladsen 1- juni

A-klubben i Rør og Blik står sammen med tilsvarende klubber i TIB og BJMF tirsdag den 1. juni bag en såkaldt klimaaktion på Rådhuspladsen i København. Arrangementet, der starter kl. 09.00, byder på taler af blandt andre overborgmester Frank Jensen (S) og teknik og miljøborgmester Bo Asmus Kjeldgaard (SF) samt et fem meter højt stilladstårn med klimaslogans i toppen og elektroniske klimaskærme i bunden.

A-klubben i Rør og Blik har desuden været involveret i forberedelsen af en faglig klimamesse. Den var planlagt afholdt 10. – 12. juni, men er blevet udsat på ubestemt tid.

Anmeldte byggepladser

Firma	Byggeplads	Arbejde
Jeudan Servicepartner A/S Henrik Skov VVS DTEK A/S Nybyg Bøgelund VVS	Frydenlunds Allé 6 Kurlandsgade 17 Slotsgade 63	Varme m.v. Renovering
	Georginevej 13 / Gyldenlakvej 37	Renovering

Anmeldte tillidsmænd

Firma	Tillidsmand
A. Engell Gas- & VVS-Service	Tonny Nathanael De Oliveira

Underskrevet tiltrædelsesoverenskomst i perioden

Riemers Blik & VVS v/ Thomas Riemer
Randager 63
2620 Albertslund

Dødsfald

051258	Bjarne Mundfeld	død den	02/04-10
310346	Preben Mortensen	død den	14/04-10
271247	Peer Nielsen	død den	24/04-10
310842	Bent Larsen	død den	18/04-10

Din gode historie

Ring/skriv idéer og forslag til Utætheden.
Kontakt journalist Ivan Enoksen på
3583 2422 eller ive@blikroer.dk

Åbningstider

Fagforeningen

Mandag-onsdag: 8.00-16.00
Torsdag: 8.00-17.00
Fredag: 8.00-14.00
Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: 9.00-11.30
Tirsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Onsdag: Lukket
Torsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Fredag: 9.00-11.30

Rådgivningen ved Lisbeth Vidal

Tirsdag 09.00 – 16.00
Torsdag 09.00 – 17.00
Fredag i lige uger 09.00 – 13.00

KALENDER

Grundlovs møde

Onsdag 5. juni kl. 14.00 – 17.00
Byggefagenes Hus, Lygten 10.

Bestyrelsesmøde

Tirsdag 15. juni kl. 09.00
Byggefagenes Hus, Lygten 10

A-klubben Rør og Blik

Mandag 6. september: Besøg på Arbejder-
museet i Rømersgade.
Nærmere detaljer følger

A-klubben

Møde hver mandag kl. 10.00 i
Byggefagenes Hus

Kontakt til klubben: arbejdslosvvs@live.dk
og mobil 2688 2077 / 2972 4759

Efterlønsklubben

Efterlønsklubben holder møde kl. 10.00
første mandag i hver måned. Kom og
bliv medlem.

GRUNDLOVSFEST

5. juni 2010

Byggefagenes Hus, Lygten 10, København NV.
Kl. 14.00 - 17.00

Har vi to Grundlove? Skal EU bestemme alt?

GRUNDLOVSTALER:

Ole Krarup (Folkeafstemningskomiteen)

Klaus Lorenzen (Fagbevægelsen mod Unionen)

Johanne Kristensen (Folkebevægelsen mod EU)

UNDERHOLDNING:

Leif Monnerup og
Henning Jensen

Olivia

Arr. 3F Bygge/Jord og Miljø Arbejdernes Fagforening København
Folkebevægelsen mod EU Kbh. Udvalg